

РЕШЕНИЕ

№ 93

Гр. София, 05 юни 2017 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в открито съдебно заседание на двадесет и пети април през две хиляди и седемнадесета година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КРАСИМИР ХАРАЛАМПИЕВ
ЧЛЕНОВЕ: МАЯ ЦОНЕВА
КРАСИМИРА МЕДАРОВА

при участието на секретаря ИЛ. ПЕТКОВА
и след становище на прокурора от ВКП ИСКРА ЧОБАНОВА, като разгледа докладваното от съдия Медарова наказателно дело № 316/2017 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВКС е по реда на глава XXIII от НПК.
Образувано е по бланкетна касационна жалба от подсъдимият Г. Х. С., чрез упълномощения защитник, адв. Б. Б. срещу нова въззивна присъда на Апелативен съд - Варна, постановена на 02.06.2016 г. по в.н.о.х.д. № 164/2016 г., в която се релевират всички касационни основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК и се прави искане присъдата да се отмени изцяло.

В писмено допълнение към касационната жалба се сочи, че мотивите към присъдата не кореспондират със събраните доказателства, както и че въззивният съд е излязъл извън доказателствения материал, като се е опитал да мотивира решението си на базата на житейска логика. Цитира се частта от присъдата, в която е прието, че дъщерята на подсъдимия, която е била негов пълномощник е квалифицирана като „фигурант”, като е отхвърлена тезата на С., че се касае за неин бизнес, който той само е подпомагал чрез финансиране от собствения си бизнес.

Оспорва се субективната страна на деянието, като се сочи, че по делото не са налице доказателства, от които да се изведе наличие на пряк умисъл в действията на подсъдимия, което според защитата е довело и до липса на мотиви в тази ѝ част. Соци се, че са налице косвени доказателства за това, че подсъдимият не е знаел за процесните сделки, а именно – клаузата от пълномощното, че пълномощникът ще извърши всички действия по събиране на документи, явяване пред съответните органи за осъществяване на сделките,

както и деклариране на необходимите данни пред съответните институции. Застъпва се тезата, че от факта, че подсъдимият е водел предварителни разговори за сделките не може да се изведе знание за реалното им сключване, за което е била наясно само М. С..

Отделно от това защитата се позовава на обстоятелството, че подсъдимият С. като едноличен собственик на [фирма] е заплатил данъци в размер на многократно по-голяма сума от дължимата по делото и ако е знаел за съществуването на процесните данъчни задължения би заплатил и тях.

Акцентира се на обстоятелството, че в мотивите към въззивната присъда е обсъждан само договора от 30.12.2008 г., като по отношение на останалите два договора, част от обвинението в присъдата липсват мотиви.

В заключение се прави искане за отмяна на поставената присъда и за оправдаване на подсъдимия С., поради липса на извършено престъпление.

Алтернативно се прави искане за връщане на делото за ново разглеждане, поради наличие на съществени процесуални нарушения.

В съдебно заседание пред касационната инстанция подсъдимият С. и упълномощеният му защитник адв. Б. не се явяват и не вземат становище по жалбата.

Пред касационната инстанция прокурорът от ВКП намира касационната жалба за неоснователна, като не споделя тезата на защитата за липса на мотиви относно два от процесните договори.

Счита, че наведените в касационната жалба възражения са получили мотивиран отговор в решението на съда. Сочи, че упълномощаването с широк кръг от права на неговата дъщеря е ирелевантно към съществуването на обвинението, тъй като данъчно задължено лице по сделките се явява подсъдимият и задължението да подаде декларация по чл.50 от ЗДФЛ е негово. За ирелевантно се преценява и плащането на данъчни задължения за сметка на дружеството с ограничена отговорност, собственост на подсъдимия, както и факта, че прокуратурата не е повдигнала обвинение на съпругата му.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, след като обсъди наведените в касационната жалба на подсъдимия основания и доводите на страните и в рамките на законовите си правомощия по чл.347, ал.1 от НПК, намира за установено следното:

С присъда № 2, постановена на 03.02.2016 г. по н.о.х.д. № 124/2015 г., по описа на Силистренски окръжен съд, НО, подсъдимият Г. Х. С. е признат за невиновен относно това, че до 30.04.2009 г. в [населено място] не е подал Годишна данъчна декларация по чл.50 ЗДФЛ, в която да обяви получените облагаеми доходи / по чл.33, ал.1 от ЗДФЛ / от продажби и замени на земеделски земи, по договори от 16.10.2008 г. – 311.49 лв.; от 19.12.2008 г. – 195 135,17 лв. и от 30.12.2008 г. – 39 151 лв., с което е избегнал установяването и заплащането на данъчни задължения в големи размери – 11 729,64 лв., поради което и на осн. чл.304 от НПК е оправдан по обвинението по чл.255, ал.1, т.1 от НК.

С присъдата на Силистренски окръжен съд направените по делото разноси са оставени за сметка на Държавата.

С нова въззивна присъда № 15 от 02.06.2016 г., постановена по в.н.о.х.д. № 124/2015 г., по описа на Апелативен съд - Варна присъда № 2, от 03.02.2016 г.

по н.о.х.д. № 124/2015 г., на Силистренския окръжен съд е била отменена изцяло и вместо нея е била постановена нова присъда, с която подсъдимият Г. С. е бил признат за виновен относно това че до 30.04.2009 г. в [населено място] не е подал Годишна данъчна декларация по чл.50 ЗДДФЛ, в която да обяви получените облагаеми доходи / по чл.33, ал.1 от ЗДДФЛ / от продажби и замени на земеделски земи, по договори от 16.10.2008 г. – 311.49 лв.; от 19.12.2008 г. – 195 135,17 лв. и от 30.12.2008 г. – 39 151 лв., с което е избегнал установяването и заплащането на данъчни задължения в големи размери – 11 729,64 лв., поради което и на осн. чл.255, ал.1, т.1 от НК / ред. Бр.75 от 2006 г. / и чл.54 от НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца, изтърпяването на което на осн.чл.66, ал.1 от НК е отложено с изпитателен срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила и глоба в размер на 1000 / хиляда / лв. в полза на държавата.

Касационната жалба на подсъдимия С. е подадена в законовия срок от активно легитимирана страна, поради което подлежи на разглеждане, като разгледана по същество се явява неоснователна.

На първо място следва да се очертае обхвата на допустимата от закона касационна проверка на въззивната присъда, която изключва ревизиране на приетата от съда фактология, във връзка с изразеното несъгласие от страните, че същата не съответства на доказателствения материал по делото.

В пределите на касационната проверка, която е ограничена по обхват в рамките от разпоредбата на чл.348, ал.1 от НПК не се включва проверка за обоснованост на съдебните актове, постановени от контролираните инстанции, тъй като необосноваността не е касационно основание, предвидено в закона.

На проверка от ВКС подлежат оценката и проверката на доказателствата, конкретно посочени в касационната жалба, които са приети от съда в подкрепа на обвинението и които са послужили за установяване на правно значимите факти, въз основа на които е изведена и правната квалификация на деянието. Предметният обхват на тази проверка се отнася към касационното основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК и с оглед законовите последици при констатиране на неговата основателност, отмяна на контролирания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане, оплакването следва да бъде разгледано първоначално.

Основното оплакване на подсъдимия е относно неправилната преценка на доказателствата по делото, довела до извода за субективна съставомерност на деянието, изграден на базата на знание от негова страна за сключването на облагаемите сделки, по отношение на които не е изпълнил задължението си за деклариране, чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл.50 от ЗДДФЛ. Не се констатира въззивният съд да е допуснал нарушение при оценката на относимите към това обстоятелство доказателства или да ги е тълкувал превратно, поради което не може да се приеме, че е налице порок при формирането на вътрешното му убеждение по релевантните факти.

На първо място следва да се отчете, че само две от инкриминираните сделки са изповядани чрез пълномощник, като третата от тях, сделката за замяна на земеделска земя, по договора от 19.12.2008 г. е била реализирана лично от подсъдимия Г. С. и неговата съпруга Б. С., поради което не се е налагало да

бъде изследван въпроса дали подсъдимият е бил уведомен за сключването ѝ. Доказателствата по делото в тази част от обвинението са правилно оценени съобразно действителното им съдържание и релевантните факти са възприети вследствие на правилно формирано вътрешно убеждение от въззивния съд . Сделката за замяна на недвижими имоти е сключена на 19.12.2008 г., на осн. чл.24, ал.1, изр.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ / с договор за замяна на недвижими имоти № ОД ОД 001-010 от 19.12.2008 г. между Министерството на земеделието и храните, представлявано от Министър В. Ц., чрез пълномощника Е. А., от една страна и от друга с подсъдимия Г. С. и съпругата му Б. С., които лично са го подписали / т.24, п.7, л.181 / . Предмет на договора са подробно описани в същия недвижими имоти, земеделска земя от ДПФ, находящи се в [община], област /населено място/, на обща стойност 310 353 лв., върху които Министърът на земеделието и храните е отстъпил правото на собственост в замяна на предоставени му от подсъдимия и неговата съпруга земеделски земи, находящи се в различни общини в област /населено място/, на обща стойност 313 615 лв. С договор за поправка към първия договор за замяна на недвижими имоти / т.24, п.7, л.149/ в предмета на замяната са включени два допълнителни имота и договорът за поправка също е подписан лично от подсъдимият и съпругата му.

Облагаемият доход от описаната сделка за замяна на недвижими имоти в размер на 195 130,17 лв., дължим от подсъдимия е определен на една втора част от общата облагаема стойност, съобразно дела му в съпругеската имуществена общност, която към тази дата не е била прекратена. На облагане с данък са подлежали само част от заменените земеделски земи, възлизащи на 446 698 дка, които са били придобити преди по-малко от пет години преди датата на замяната, съгл. действащата разпоредба на чл.12, вр. чл.13, ал.1, б. ”б” от ЗДДФЛ.

Дължимият данък върху дохода от сделката за замяна на земеделска земя от подсъдимия Г. С. е определен на стойността от 9 756,509 лв. в съответствие със сключението на съдебно счетоводната експертиза / т.25, л.98/ и съобразно дела му в собствеността, придобита от подсъдимия в резултат на направената замяна. С неподаването на годишна данъчна декларация за периода 2008 г. подсъдимият е избегнал установяването и плащането на това данъчно задължение, с което самостоятелно е осъществил състава на престъплението по чл.255, ал.1 ,т.1 от НК, тъй като размера на данъчното задължение е над 3000 лв.

В тази сделка подсъдимият не е бил представляван от пълномощник, участвал е лично в договарянето и сключването ѝ, като изводът е направен от въззивния съд при правилна оценка на относимите доказателства, които са еднопосочни и непротиворечиви.

По отношение на останалите две сделки, инкриминирани на подсъдимия по договори за продажба от 16.10.2008 г. и 30.12.2008 г., които подсъдимият е сключил чрез пълномощник, като е упълномощил дъщеря си М. С. да го представлява, в жалбата се оспорват изводите на съда, че подсъдимият е бил известен за сключването им, по съображения за неправилно използван от съда метод на житейската логика, въз основа на който са направени изводите по фактите.

В мотивите към въззивната присъда се съдържа убедителен отговор на въпроса защо съдът е приел, че подсъдимият С. е разполагал с информация за извършените продажби, предмет на инкриминираните договори от 16.10. и 30.12.2008 г. Изводът е базиран на комплексен анализ на доказателствата, изходящи от показанията на свидетеля Г. и обясненията на подсъдимия С.. Въззивният съд не е допуснал нарушение при оценката на гласните доказателства, изходящи от тях, като използваният от него подход е изцяло съобразен с допустимите от процесуалният закон способности и методи за оценка. В подкрепа на горния извод са отчетени показанията на свидетеля Г., че сделката от 30.12.2008 г. е била договорена предварително от подсъдимия, като сключването ѝ е станало посредством пълномощници и за двете страни, както и обясненията на подсъдимия от съдебно заседание пред първия съд, че е бил информиран за това, че дъщеря му купува и продава земеделска земя, като набавя необходимите ѝ финансови средства от касата на собственото му дружество [фирма] .

В принципен план преценката за достоверността и надеждността на доказателствените източници да обусловят определени фактически изводи е изцяло в правомощията на решаващите съдилища, при положение, че почива на ясна теза за начина на формирането ѝ.

В този контекст изводът на въззивния съд, че дъщерята на подсъдимия в действията си по покупка и продажба на недвижими имоти не е излизала извън предоставените ѝ пълномощия и като негов пълномощник е действала в съответствие с действителната му воля е формиран в съответствие с доказателствения материал по делото и на базата на вярната му оценка.

В съответствие с фактическите изводи на контролирания съд са и наличните по делото данни, че за процесния период М. С. не е притежавала финансова и икономическа самостоятелност и за реализиране на дейността по покупка и продажба на недвижими имоти е разчитала на финансовата подкрепа на баща си. Изводът на въззивния съд, че подсъдимият е бил информиран за сключването на процесните два договора от 16.10. и 30.12.2008 г. и условията, при които са реализирани продажбите е изцяло подкрепен от наличните по делото доказателства, поради което и не се констатира наличие на порок при формиране на вътрешното убеждение на контролирания съд по тези правно значими факти. Не без значение в тази връзка е и обстоятелството, че представеното пред първия съд пълномощно, по силата на което М. С. е придобила правата да се разпорежда както намери за добре от името на своя баща с недвижимите му имоти, не включва предоставяне на право да декларира извършването на сделките.

Упълномощаването ѝ с права да представлява подсъдимия пред НАП, Техническа служба и Общината / не са конкретизирани за коя техническа служба и община се касае изпълномощаването/ е по повод снабдяването с данъчни оценки, скици и други необходими документи относно движимите и недвижими имоти на подсъдимия. Упълномощаването на М. С. да прави плащания от името на подсъдимия е отнесено до необходимите такси и задължения, съгласно нормативните актове, като за да се установи наличието на плащане на дължим данък е било необходимо първоначално да се декларират извършените облагаеми сделки / такива права с процесното пълномощно на М. С. не са били

предоставени /, което е необходима предпоставка съответният данък да бъде установен и заплатен.

С оглед изложеното, в хода на извършената касационна проверка не се установиха съществени нарушения на процесуалните правила, представляващи касационно основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК.

В рамките на установените от въззивния съд фактически положения материалният закон е приложен правилно, поради което не е налице претендираното с жалбата касационно основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК. Уреждането на вътрешните отношения между подсъдимия и неговата дъщеря във връзка с упълномощаването ѝ да сключва от негово име сделки с недвижими имоти е ирелевантно към изпълнението на задължението му към фиска, съответно да декларира подлежащите на деклариране обстоятелства, с цел да бъдат установени данъчните му задължения и да заплати дължимия данък и няма никаква връзка с реализацията на наказателната му отговорност или с данъчното правоотношение. След като подсъдимият лично е упълномощил дъщеря си с правото да се разпорежда с недвижимите му имоти, негово е било задължението в качеството му на данъчно задължено лице да обезпечи установяването на дължимите във връзка с тях данъци, като декларира по съответния ред извършените продажби, с цел установяване размера на данъка и последващото му заплащане.

Несъстоятелно е възражението за липса на знание от страна на подсъдимия за сключването на инкриминираните сделки, в които е участвал пълномощник, с което по същество се оспорва субективната съставомерност на деянието.

Задължението за подаване на данъчна декларация, в случаите когато се касае за дължим данък от физическо лице възниква и съществува по отношение на самото лице. Неподаването на данъчна декларация, когато това се изисква по закон, по естеството си представлява нарушение на задължението за вярно и своевременно деклариране на доход, което пряко рефлектира върху установяването на данъчните задължения, произтичащи от придобиването на този доход.

Обвинението на подсъдимия е за престъпление по чл.255, ал.1, т.1 от НК относно това, че не е подал декларация по чл.50 от ЗДДФЛ, с цел да избегне установяване и плащане на данъчни задължения в големи размери.

С оглед установеното по делото, че подсъдимият е упълномощил своята дъщеря с правата да се разпорежда с недвижимите му имоти, но не я е оправомощил изрично да декларира подлежащите на деклариране обстоятелства пред данъчните органи, изводът относно наличие при извършване на деянието на пряк умисъл е основан на вярна интерпретация на доказателствата по делото и правилната им оценка.

Неоснователно е възражението, че подсъдимият не е извършил деянието умишлено, с оглед данните по делото, че е декларирал дължимите за дружеството [фирма] данъци за същата година, които са били на значителна стойност, сравнени със задълженията по настоящото обвинение. Касае за различни по вид и основание данъчни задължения, като в единия случай данъчно задължен субект е физическо лице, а в другия – търговско дружество, видно от представената справка от Териториална дирекция на НАП, със значителен

оборот за процесния период, което за да функционира нормално е било необходимо да подава регулярно изискуемата данъчна информация, включително и за възстановяване на съответния данък добавена стойност, поради което от този факт не могат да се правят изводи нито във вреда, нито в полза на подсъдимия.

С оглед изложеното за обективната и субективна съставомерност на извършеното деяние, изводите на контролираната инстанция относно правната му квалификация са изградени при спазване на законовите изисквания на чл.13, чл.14 от НПК и чл.107 от НПК, като наказателната отговорност на подсъдимия законосъобразно е ангажирана при наличието на доказано обвинение, в съответствие с предписанията на разпоредбата на чл.303 от НПК .

Доколкото макар и формално в жалбата е заявено касационното основание по чл.348, ал.1, т.3 от НПК, независимо че не е подкрепено с конкретни доводи и няма кореспондиращо искане, освен за оправдаване на подсъдимия, което в рамките на установените факти не може да бъде удовлетворено следва да се отговори и на въпроса за справедливостта на наказанието. По отношение на преценката за справедливостта на отговорността, касационната инстанция намира, че критериите по чл.352, ал.5 от НПК са удовлетворени относно изискването за съответствие между извършено и наказанието за него. При обективно наличие на значим превес на смекчаващите отговорността обстоятелства е определено наказание от шест месеца лишаване от свобода, изтърпяването на което е отложено с минималния срок по чл.66, ал.1 от НК и глоба в размер на 1000 лв., отмерена в рамките на средния законов размер.

С оглед изложеното, въззивната присъда, с която е отменена присъдата на първата инстанция е законосъобразна и следва да бъде оставена в сила.

Водим от горното и на осн. чл.354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда на Апелативен съд - Варна, постановена на 02.06.2016 г. по в.н.о.х.д. № 164/2016 г.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.